

PRATA PENGAR

Privatekonomi på
enkel svenska

Kapitel 6 Pension

Du kan tidigast ta ut pension från staten den månad du fyller 61 år. Du får själv bestämma när du vill börja ta ut pensionen. Det är du själv som ska ansöka om att få din pension. Pensionsmyndigheten är en av statens myndigheter. De ansvarar för att alla får rätt pension. Pensionen betalas ut en gång i månaden.

Pensionen beror på hur mycket pengar du har tjänat när du arbetat. Det beror också på hur mycket skatt du har betalat. Det finns flera olika typer av pensioner.

Inkomstpension

När du arbetar går pengar från din lön till inkomstpensionen. Staten tar pengarna från skatten som du betalar. Du får högre inkomstpension om du har arbetat länge och tjänat mycket pengar. Du får lägre pension om du inte har tjänat så mycket.

Premiepension

Pengarna till premiepensionen tar staten också från skatten du betalar. Du får sedan själv välja att spara pengarna i olika fonder. En fond är värdepapper, som personerna som sparar i fonden äger tillsammans. Din premiepension beror på om fonden går bra som du sparar i. Pensionen beror också på hur mycket pengar du har tjänat när du arbetat.

Garantipension

Om du har liten pension eller ingen pension kan du få garantipension. Du ska ha fyllt 65 år och du ska ha bott i Sverige minst tre år för att få garantipension. Om du har bott i Sverige i 40 år eller längre, får du den högsta garantipensionen.

Annat än arbete

Arbete ger dig rätt till pension. Det gör också till exempel sjukpenning, föräldrapenning, pengar från a-kassan, sjukersättning och studier.

Ett viktigt kuvert

Alla som är födda 1938 och senare får varje år ett kuvert från Pensionsmyndigheten. Kuvertet har orange färg. I brevet står bland annat hur mycket inkomstpension och premiepension du har tjänat ihop.

Tjänstepension och privat pension

Många som arbetar har också tjänstepension. Det är pengar som arbetsgivaren sätter in till dig varje månad. Alla olika pensioner läggs ihop och blir tillsammans din totala pension.

Vissa sparar själva extra pengar till pension. Om du pensionssparar via en bank eller ett försäkringsbolag är pengarna bundna tills du är 55 år. När du arbetar och sparar av din inkomst kan du få rätt att betala mindre i skatt. De pensionspengar som senare betalas ut räknas som lön. Därför betalar du skatt på den summan. Pensionspengarna måste tas ut under en längre tid, minst fem år.

Läs mer

[www.pensionsmyndigheten.se/
LattlastStartsida.html](http://www.pensionsmyndigheten.se/LattlastStartsida.html)
Pensionsmyndigheten ansvarar för pensioner

www.bankforsakring.konsumenternas.se/
Fakta om tjänstepension och om att spara privat till pension